

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
З управління (з дислокациєю у м. Сєвєродонецьк Луганської області)

Слідчий відділ

вул. Пивоварова, 6, м. Сєвєродонецьк, Луганська область, 93400, тел. факс (06452) 4-42-81
www.ssu.gov.ua Код СДРНОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ про нову підозру та зміну раніше повідомленої підозри

місто Дніпро

«14» червня 2023 року

Старший слідчий 1 відділення слідчого відділу З управління (з дислокациєю у м. Сєвєродонецьк Луганської області) ГУ СБ України в Донецькій та Луганській областях капітан юстиції Карпов Максим Володимирович, розглянувши матеріали кримінального провадження, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12023130000000160 від 17.01.2023 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст. ст. 42, 276-279 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Медведєва Олександра Васильовича, 13.03.1984 року народження, громадянина України, українця, уродженця м. Лутугине Луганської області, який зареєстрований та мешкає за адресою: Луганська область, м. Лутугине, вул. Ломоносова, 57/67, раніше не судимого,

про зміну раніше повідомленої підозри та про нову підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

- ч. 2 ст. 110 КК України, тобто у вчиненні умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб;
- ч. 2 ст. 260 КК України, тобто в участі у діяльності не передбаченою законом збройного формування;
- ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, тобто у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, за попередньою змовою групою осіб.

Фактичні обставини кримінальних правопорушень

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН). До складу ООН входять Україна, Російська Федерація та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, всі Члени вказаної організації утримуються в їхніх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним з Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1981 року № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями від 21 грудня 1965 року № 2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та обмеження їх суверенітету; від 24 жовтня 1970 року № 2625 (XXV), що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; від 16 грудня 1970 року № 2734 (XXV), що містить Декларацію про зміщення міжнародної безпеки, та від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX), що містить визначення агресії, установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підтримки військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1 – 5 Декларації Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що свідченням акту агресії є:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної та політичної незалежності іншої держави;
- застосування збройної сили державою першою в порушення Статуту ООН.

Будь-яка з наступних дій, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські і повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, що дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, що мають настільки серйозний характер, що це рівнозначно наведеним вище актам.

Жодні міркування будь-якого характеру, з політичних, економічних, військових чи інших причин не можуть бути виправданням агресії.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплені також в Заключному Акті наради з безпеки і співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, яка вступила в дію 26 січня 1910 року та 7 березня 1955 року визнана СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього і недвозначного попередження, яке буде мати форму мотивованого оголошення війни або форму ультиматуму з умовним оголошенням війни. Стан війни повинен бути без уповільнення оповіщений нейтральним державам і буде мати для них дійсну силу лише після одержання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголосує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільності влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Верховою Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24 серпня 1991 року схвалено «Акт проголосення незалежності України», яким урочисто проголосено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголосує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільності влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди. Україна самостійно визначає адміністративно-територіальний устрій та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є сувереною і незалежною, демократичною,

соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтуюється на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які розцінені представниками влади і Збройних Сил РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та Збройних Сил РФ вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців Збройних Сил РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на

території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та Російської Федерації, створення і фінансування незаконних збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної недоторканості України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ служbowі особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі - ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та служbowих осіб Збройних Сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей РФ, що на думку співучасників були прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополь та південно-східних регіонів України, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Вказаний план у повній мірі відповідав та був розроблений з урахуванням принципів та підходів, викладених у виступі начальника ГШ ЗС РФ Герасимова В.В. перед Академією військових наук РФ з доповіддю про гібридну війну в лютому 2013 року, яка у подальшому отримала назву «доктрина Герасимова», де зазначалося, що з метою досягнення цілей повинна надаватися перевага невоєнним заходам (політичним, економічним, інформаційним, гуманітарним), які застосовуються з використанням протестного потенціалу населення, інформаційним протиборством та воєнним заходам прихованого характеру.

У подальшому, з грудня 2013 року до лютого 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами РФ і мешканцями південно-східних регіонів України злочинних діянь, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості РФ на світовій арені, представники влади та Збройних Сил РФ, на виконання спільногого злочинного плану, організували із застосуванням засобів масової інформації розпалювання в Україні національної ворожнечі шляхом ведення інформаційно-пропагандистської підривної діяльності.

Так, із грудня 2013 року за допомогою різних видів медіа-ресурсів РФ здійснювалось викривлення подій Революції Гідності, вказувалося на хибність європейського вектору розвитку зовнішніх відносин України. При цьому шляхом перекручування, постійного нав'язування хибного тлумачення, компонування інформації для зміни свідомості та ставлення громадян РФ і місцевих мешканців південно-східних регіонів України щодо дійсності та значення подій, які насправді відбувалися в Україні, представники опозиційних

до тодішнього політичного режиму в Україні сил висвітлювалися як прихильники радикально націоналістичних поглядів, учасники національно-визвольного руху середини ХХ століття (ОУН, УПА) – як прибічники та послідовники фашизму, пропагувалась їх неповноцінність за ознаками ідеологічних та політичних переконань.

Одночасно за допомогою засобів масової інформації здійснювалося спроворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільногоЯ існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і м. Севастополь та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності, пропагують культ насильства та знущання над російськомовним населенням України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополь мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та Збройних Сил РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), що сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ Збройних Сил РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому її ведення проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати з території півострова Крим.

Також, представниками влади і Збройних Сил РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території держави.

В кінці 2013 року на початку 2014 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у невстановлених осіб виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України, зокрема шляхом створення на території Луганської області України псеводержавного утворення - так званої «Луганської народної республіки» (далі – «ЛНР»).

У березні - квітні 2014 року в м. Луганську та інших населених пунктах Луганської області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки окупаційної адміністрації РФ т.зв. «ЛНР» та діяльності, направленої на порушення територіальної цілісності України.

Так, в квітні 2014 року за підтримки керівництва Російської Федерації групою проросійськи-налаштованих мешканців Луганської області, так званих представників територіальних громад Луганської області, ініційовано проведення так званого «референдуму» з питанням: «Чи підтримуєте Ви Акт про державну самостійність «ЛНР», яким публічно закликано місцеве населення Луганської області до проведення 11 травня 2014 року, на порушення порядку

встановленого Конституцією України, так званого «загального обласного референдуму» на території Луганської області, з питання визнання державної самостійності «Луганської народної республіки», та вчинення збройного опору державній владі України, військовим підрозділам Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України.

11 травня 2014 року в окремих містах та районах Луганської області, всупереч законодавству України за ініціативи проросійськи-налаштованих мешканців Луганської області (стосовно яких розслідується окремі кримінальні провадження та стосовно яких судами винесено обвинувальні вироки) організовано та проведено так званий «референдум», за результатами якого 12 травня 2014 року проголошено про створення незаконного псевдодержавного утворення «ЛНР».

18 травня 2014 року на підтримку результатів проведеного так званого «референдуму» представниками самопроголошеної «ЛНР», які контролюються окупаційною адміністрацією Російської Федерації, проголошений юридично нікчемний нормативно-правовий акт т.зв. «Тимчасовий основний закон (Конституція) Луганської народної республіки», яким передбачено, що т.зв. «Луганська народна республіка є демократичною, правовою та соціальною державою, її територія визначається кордонами, які існували на день її утворення (тобто територія Луганської області України), а влада здійснюється шляхом поділення на законодавчу, виконавчу та судову».

На підставі зазначеного юридично нікчемного нормативно-правового акту представниками самопроголошеної «ЛНР», представниками Російської Федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Луганської області сформовані політично-управлінські (т.зв. «органи державної влади ЛНР») та силові органи, які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні зв’язки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників зазначених органів лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

При цьому, кожний учасник органів політичного та силового блоків «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ (у т.ч. які долукалися в подальшому до їх складу) усвідомлювали, що головним їх завданням є підтримка збройної агресії Російської Федерації та зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом незаконного створення на території Луганської області нового псевдодержавного утворення.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Луганської області протягом квітня-вересня 2014 року опинилася під контролем регулярних з’єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій Російської Федерації на території Луганської області т.зв. «ЛНР», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської

областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

З метою виконання функцій підрозділу силового блоку «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ, 07.10.2014 її самопроголошеним головою виданий указ за № 15, згідно з яким створено незаконне військове формування «Народна міліція ЛНР», на яке покладено функції здійснення збройного опору силам АТО на території Луганської та Донецької областей та забезпечення захисту життєдіяльності зазначененої окупаційної адміністрації Російської Федерації від зовнішніх загроз.

Відповідно до п. 1 ст. 1 т.зв. Закону «ЛНР» «Об обороне» від 22.05.2015 під обороною розуміється система політичних, економічних, військових, соціальних, правових та інших заходів з підготовки до збройного захисту та збройний захист Луганській Народної Республіки, цілісності і недоторканності її території, а також відповідно до п. 4 ст. 1 цього закону з метою оборони створюється «Народна міліція Луганської народної республіки».

Вказане формування має організовану структуру військового типу, а саме єдиноначальність, підпорядкованість, чітку ієрархічність та дисципліну, його учасники озброєні вогнепальною зброєю, вибухівкою, а також мають тяжке військове озброєння та військову техніку. В зазначеному формуванні визначено механізм вступу до нього, порядок проходження служби, в кожному структурному підрозділі ставляться завдання щоденної діяльності, що полягає в здійсненні методами військових операцій силової підтримки незаконно створених структур «ЛНР», придушення організованого опору населення на окупованій території, депортациї населення Луганської області, встановлення режиму військового стану, протистояння підрозділам Збройних Сил України та правоохоронних органів України, знищення їх живої сили і матеріальних засобів, а також сконення інших тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень. Вказані формування дислокуються в різних населених пунктах і місцевостях на тимчасово окупованій частині Луганської області та мають загальну координацію керівництва.

Зокрема, в 2015 році у складі т.зв. «Народної міліції ЛНР» створено структурні підрозділи – «Військові комісаріати ЛНР», яким, за рішенням представників незаконних збройних формувань «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ, доручено проведення набору осіб для їх участі у здійсненні збройного опору силам АТО/ООС, здійснення артилерійських обстрілів та залякування цивільного населення на території лінії зіткнення в Луганській області, з метою спонукання до участі у незаконній діяльності вказаної окупаційної адміністрації РФ.

Так, в березні 2022 року (більш точну дату та час встановити в ході досудового розслідування не виявилось можливим) громадянин України Медведєв Олександр Васильович, 13.03.1984 р.н., розуміючи протиправний

характер своїх дій, а також негативні наслідки, що можуть настати внаслідок їх реалізації, маючи умисел, спрямований на зміну меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, з мотивів несприйняття соціальної та економічної політики діючої влади, вирішив вступити до т.зв. «структурного підрозділу силового блоку «ЛНР», що підпорядковується та координується окупаційною адміністрацією Російської Федерації та взяти безпосередню участь у ньому шляхом участі в діяльності незаконно утвореного збройного органу влади «ЛНР» - у т.зв. «Народній міліції ЛНР».

Реалізуючи свій злочинний намір, усвідомлюючи неможливість одноособового виконання своїх злочинних дій, Медведєв О.В. у березні 2022 року (більш точну дату та час встановити не виявилось можливим) вступив у злочинну змову з іншими невстановленими досудовим розслідуванням членами незаконного збройного формування т.зв. «Народної міліції ЛНР», щодо яких здійснюється досудове розслідування в інших кримінальних провадженнях, ініціював та надав згоду на призначення його до т.зв. «Народної міліції ЛНР» на посаду «начальника відділу військового комісаріату ЛНР по Біловодському району», що розташований за адресою: Луганська область, смт Біловодськ, вул. Виноградна, 10 та зобов'язався дотримуватися правил поведінки, встановлених у ньому і виконувати визначені йому функції з організації діяльності та загального керівництва «відділу військового комісаріату ЛНР по Біловодському району», що полягає у впровадженні насильницької «державної» політики виконання відповідно до псевдо нормативно-правових актів так званої «ЛНР» несення військової служби.

Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, Медведєв О.В., у період з березня 2022 року (більш точну дату та час в ході досудового розслідування встановити не виявилось можливим) по теперішній час, перебуваючи на тимчасово окупованій території Луганської області, обіймаючи посаду «начальника відділу військового комісаріату ЛНР по Біловодському району», здійснюючи керівництво вказаної незаконної установи та використовуючи надані представниками окупаційної влади Російської Федерації повноваження, діючи всупереч Конституції України та нормативно-правових актів України, вчиняє дії на підтримку режиму окупації частини Луганської області та функціонування псеводержавного утворення «ЛНР», розповсюдження та застосування юридично нікчемних законодавчих та нормативно-правових актів так званої «ЛНР» та примусового виконання встановлених окупаційною адміністрацією Російської Федерації правил поведінки, тобто дії, направлені на порушення територіальної цілісності України.

Починаючи з березня 2022 року (більш точну дату та час в ході досудового розслідування встановити не виявилось можливим) по теперішній час Медведєв О.В., достовірно усвідомлюючи, що система так званих «органів влади «ЛНР» на чолі з так званим «головою ЛНР» діє всупереч Конституції України та нормативно-правових актів України, вступив та перебуває у складі «ЛНР» на посаді «начальника відділу військового комісаріату ЛНР по Біловодському

району», розташованого за адресою: Луганська область, смт Біловодськ, вул. Виноградна, 10, створює умови для функціонування «ЛНР», виконує вказівки інших учасників «ЛНР», здійснює заходи встановлені злочинним планом організаторів «ЛНР» (щодо яких є окремі кримінальні провадження), та на організаційне сприяння діяльності окупаційної адміністрації Російської Федерації, а саме особисто в межах посадових обов'язків видає, контролює виконання наданих, обов'язкових для виконання підлеглими наказів, розпоряджень та вказівок, а також виконує вказівки учасників «ЛНР», відносно яких здійснюється досудове розслідування в інших кримінальних провадженнях, спрямовані на функціонування системи так званих органів влади «ЛНР», які контролюються окупаційною адміністрацією Російської Федерації, чим умисно вчиняє дії, направлені на зміну меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Таким чином, Медведєв Олександр Васильович, 13.03.1984 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України, тобто у вчиненні умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб.

Крім того встановлено, що Медведєв О.В. вчинив кримінальне правопорушення проти громадської безпеки за наступних обставин.

24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільності влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є сувереною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтуються на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх

історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва збройних сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

В кінці 2013 року на початку 2014 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у невстановлених осіб виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України шляхом окупації території Луганської області та створення на ній псевдодержавного утворення – так званої «Луганської народної Республіки» (далі – «ЛНР»).

У березні - квітні 2014 року в м. Луганськ та інших населених пунктах Луганської області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованых вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Луганської області та порушення територіальної цілісності України.

11.05.2014 в окремих містах та районах Луганської області всупереч законодавству України проведено незаконний референдум з питання «Про підтримку акту про державну самостійність Луганської народної Республіки», за результатами якого 12.05.2014 проголошено створення незаконного псевдодержавного утворення «ЛНР».

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «ЛНР» представниками Російської Федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Луганської області сформовані підрозділи політичного (так звані «органи державної влади «ЛНР») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного

та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Луганської області протягом квітня-вересня 2014 року опинилася під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій Російської Федерації на території Луганської області так званої «ЛНР», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

Відповідно до указу Голови т.зв. «ЛНР» №51/1/01/11/14 від 25.11.2014, створена структура виконавчих органів державної влади «ЛНР». До складу вищевказаних органів також входять спеціальні служби із забезпечення інформаційної, військової та територіальної безпеки «ЛНР», а також із здійснення розвідувальної діяльності в умовах збройного протистояння з силами АТО.

При цьому на керівників та учасників силового блоку «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ покладається забезпечення стійкості даної організації шляхом чинення збройного опору, незаконної протидії та перешкоджання виконанню службових обов'язків співробітниками правоохоронних органів і військовослужбовцями Збройних Сил України. У свою чергу представники політичного блоку організовують збір та отримання матеріальної і фінансової допомоги від інших учасників організації та осіб, лояльно налаштованих до їхньої діяльності, чим також забезпечують існування вказаної окупаційної адміністрації РФ на території Луганської області.

«Луганська народна республіка» має стабільний склад лідерів вказаної окупаційної адміністрації РФ, які підтримують між собою тісні стосунки, централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

Так, на учасників політичного блоку «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ, відповідно до плану спільних злочинних дій, покладаються наступні обов'язки:

- створення так званих органів державної влади «ЛНР» та організація їх діяльності;
- видача нормативно-правових актів від імені нелегітимних органів державної влади «ЛНР»;

- організація та проведення незаконного референдуму на території Луганської області про визнання суверенітету незаконного державного утворення «ЛНР»;
 - проведення агітаційної роботи серед населення щодо діяльності окупаційної адміністрації РФ т.зв. «ЛНР» з метою схиляння їх до участі у вказаній окупаційній адміністрації РФ та отримання підтримки власної діяльності серед мешканців східних регіонів України;
 - організація збору, отримання матеріальної і фінансової допомоги від інших учасників окупаційної адміністрації РФ т.зв. «ЛНР» та осіб, лояльно налаштованих до їх діяльності, а також її розподілу;
 - налагодження взаємодії з незаконним державним утворенням «Донецька народна республіка» та її лідерами з метою координації дій, спрямованих на повалення конституційного ладу та захоплення державної влади в Україні, а також дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України;
 - налагодження взаємодії з прихильниками злочинної діяльності, що перебувають за кордоном з метою координації дій, отримання матеріальної і гуманітарної допомоги та озброєння, а також залучення іноземних громадян для протидії правоохоронним органам та Збройним Силам України;
 - налагодження взаємодії з місцевими та закордонними засобами масової інформації з метою їх використання для агітації, висвітлення діяльності «ЛНР», дискредитації діяльності органів державної влади України та осіб, задіяних у ході проведення антитерористичної операції та формування думки серед населення про законність власних дій, а також вчинення за їх допомогою закликів до повалення конституційного ладу і захоплення державної влади в Україні та дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України;
 - надання матеріальної та організаційної допомоги учасникам бойового блоку «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ для забезпечення їх протиправної діяльності;
 - забезпечення учасників «ЛНР» транспортом, символікою та агітаційними матеріалами.
- На учасників силового блоку «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ, відповідно до плану спільних злочинних дій, покладались наступні обов'язки:
- систематична організація та ведення збройного опору, незаконної протидії та перешкоджання виконанню службових обов'язків співробітниками правоохоронних органів України і військовослужбовцями Збройних Сил України, задіяними у проведенні антитерористичної операції;
 - з метою опору представникам державної влади та унеможливлення припинення злочинної діяльності правоохоронними органами та Збройними Силами України, організація у групи осіб, які є прихильниками злочинної діяльності учасників «ЛНР», озброєння зазначених осіб та керівництво їхніми діяями;
 - створення не передбачених законом збройних формувань та участь у їх діяльності;

- вербування нових учасників до складу силового блоку «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ та керівництво їхніми діями;
- захоплення населених пунктів, будівель, військових частин та інших об'єктів на території Луганської області;
- скоєння терористичних актів та диверсій на території України;
- захоплення зброї чи заволодіння у інший спосіб боєприпасами, вибуховими речовинами, військовою технікою, транспортними засобами, а також будівництво укріплень з метою протидії діяльності осіб, задіяних у ході проведення антiterористичної операції та забезпечення власної злочинної діяльності;
- викрадення осіб з метою отримання матеріальної вигоди та залякування мешканців, які підтримують діючу владу в Україні;
- силова підтримка учасників політичного блоку «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ при проведенні незаконного референдуму на території Луганської області про визнання суверенітету незаконного державного утворення «ЛНР», а також укріplення та охорона зайнятих ними будівель та споруд;
- вчинення дій, спрямованих на унеможливлення проведення 25.05.2014 позачергових виборів Президента України на території Луганської області;
- організація поставок зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової техніки та їх розподіл серед учасників окупаційної адміністрації РФ т.зв. «ЛНР».

Радою національної безпеки і оборони України прийнято рішення від 13.04.2014 «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України», яке введено в дію Указом Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» № 405/2014 від 14.04.2014, відповідно до якого на території України розпочато антiterористичну операцію.

Наказом керівника Антiterористичного центру при Службі безпеки України № 33/6/9 від 07.10.2014 районами проведення антiterористичної операції визначені території Донецької та Луганської областей.

До проведення антiterористичної операції, відповідно до статті 4 Закону України «Про боротьбу з тероризмом», залучені військові підрозділи Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, а також інші правоохранні органи.

Разом з цим, 17.03.2015 Верховна Рада України своєю постановою №254-VIII визнала тимчасово окупованими територіями окремі райони, міста, селища і села Донецької та Луганської областей.

Крім того, відповідно до Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблей Ради Європи, Парламентської Асамблей НАТО, Парламентської Асамблей ОБСЄ, Парламентської Асамблей ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором, затвердженого постановою Верховної Ради України від 27.01.2015 №129-VIII; Заяви Верховної Ради України «Про визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального

суду щодо скосння злочинів вищими посадовими особами Російської Федерації та керівниками терористичних організацій «ЛНР», які призвели до особливо тяжких наслідків та масового вбивства українських громадян», схваленої постановою Верховної Ради України від 04.02.2015 №145-VIII; Заяви Верховної Ради України «Про відсіч збройної агресії Російської Федерації та подолання її наслідків», схваленої постановою Верховної Ради України від 21.04.2015 №337-VIII, «ДНР» та «ЛНР» визначено терористичними організаціями, референдум, проведений у травні 2014 року – фіктивним, проведеним у неконституційний спосіб.

Факт створення «ЛНР» за підтримки та під контролем Російської Федерації визнано Резолюцією ПАРЕ від 12.10.2016. При цьому в Резолюції зазначено, що «ЛНР» та всі її «установи» не мають будь-якої легітимності у відповідності з українським або міжнародним правом.

З метою виконання вищезазначених функцій силового блоку незаконного збройного формування «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ 07.10.2014 її самопроголошеним головою виданий указ за № 15, згідно з яким створено незаконне військове формування «Народна міліція ЛНР», на яке покладено функції здійснення збройного опору силам АТО на території Луганської та Донецької областей та забезпечення захисту життєдіяльності зазначененої окупаційної адміністрації РФ т.зв. «ЛНР» від зовнішніх загроз.

Вказане формування має організовану структуру військового типу, а саме єдиноначальництво, підпорядкованість, чітку ієрархічність та дисципліну, його учасники озброєні вогнепальною зброєю, вибухівкою, а також мають тяжке військове озброєння та військову техніку. В зазначеному формуванні визначено механізм вступу до нього, порядок проходження служби, в кожному структурному підрозділі ставляться завдання щоденної діяльності, що полягає в здійсненні методами військових операцій силової підтримки незаконно створених структур «ЛНР», придушення організованого опору населення на окупованій території, депортациї населення Луганської області, встановлення режиму військового стану, протистояння підрозділам Збройних Сил України та правоохоронних органів України, знищення їх живої сили і матеріальних засобів, а також скосння інших тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень. Вказані формування дислокуються в різних населених пунктах і місцевостях на тимчасово окупованій частині Луганської області та мають загальну координацію керівництва.

Зокрема, в 2015 році у складі т.зв. «Народної міліції ЛНР» створено структурні підрозділи – «Військові комісаріати ЛНР», яким, за рішенням представників незаконних збройних формувань «ЛНР» окупаційної адміністрації РФ, доручено проведення набору осіб для їх участі у здійсненні збройного опору силам АТО/ООС, проведення артилерійських обстрілів та залякування цивільного населення на території лінії зіткнення в Луганській області, з метою спонукання до участі у незаконній діяльності вказаної окупаційної адміністрації РФ.

Так, в березні 2022 року (більш точну дату та час встановити не виявилось можливим) у громадянина України Медведєва Олександра Васильовича,

13.03.1984 р.н., виник злочинний умисел, спрямований на прийняття активної участі у діяльності не передбаченого законом збройного формування «ЛНР», а саме у структурному підрозділі «Народної міліції ЛНР», шляхом зайняття посади «начальника відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», розташованого за адресою: Луганська область, смт Біловодськ, вул. Виноградна, 10.

При цьому Медведєв О.В. розуміючи, що як «ЛНР», так і «Народна міліція ЛНР» функціонують на території України незаконно та що її учасники застосовують зброю, вчиняють терористичні акти, захоплення будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, вбивства людей, вибухи, підпали та інші дії (зокрема, артилерійські, мінометні обстріли, тощо), які створюють небезпеку для життя та здоров'я людей, завдають значної майнової шкоди та призводять до настання інших тяжких наслідків, з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення та впливу на прийняття рішень органами державної влади, місцевого самоврядування, а також перешкоджають виконанню службових обов'язків співробітниками правоохоронних органів України, військовослужбовцями Збройних Сил України та інших військових формувань України, задіяними у проведенні АТО (пізніше операції Об'єднаних сил) на території Луганської області.

Реалізуючи свій злочинний намір, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, маючи умисел, направлений на участь у діяльності не передбаченого законом збройного формування т.зв. «ЛНР», Медведєв О.В. з березня 2022 року (більш точну дату та час встановити не виявилось можливим), знаходячись у смт Біловодськ Луганської області, надав згоду на призначення його до структурного підрозділу незаконного збройного формування «Народної міліції ЛНР» на посаду «начальника відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», на якій здійснює загальне керівництво «відділом військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», погодившись брати участь у діяльності незаконно створеного збройного формування т.зв. «ЛНР» окупальної адміністрації РФ, підпорядковуватися ієрархії та дисципліні, правилам поведінки у цьому збройному формуванні.

Постійне місце перебування Медведєва О.В. визначено за адресою: Луганська область, смт Біловодськ, вул. Виноградна, 10, де розташований «військовий комісаріат по Біловодському району ЛНР».

Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, Медведєв О.В., у період з березня 2022 року (більш точну дату та час в ході досудового розслідування встановити не представилося можливим) по теперішній час, перебуваючи на тимчасово окупованій території Луганської області, обіймаючи посаду «начальника відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», розташованого за адресою: Луганська область, смт Біловодськ, вул. Виноградна, 10, здійснюючи керівництво зазначеної незаконної установи та використовуючи надані представниками окупальної влади Російської Федерації владу та повноваження, діючи всупереч Конституції України та

нормативно-правових актів України, вчиняє дії, спрямовані на функціонування псевдодержавного утворення «ЛНР», розповсюдження та застосування юридично нікчемних законодавчих та нормативно-правових актів так званої «ЛНР» та примусового виконання встановлених окупаційною адміністрацією Російської Федерації правил поведінки, чим умисно бере участь у діяльності не передбаченого законом збройного формування.

Таким чином, Медведєв Олександр Васильович, 13.03.1984 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 260 КК України, тобто в участі у діяльності не передбаченого законом збройного формування.

Крім того встановлено, що Медведєв О.В. вчинив кримінальне правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку за наступних обставин.

24.10.1945 набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26.06.1945, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (далі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09.12.1981 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21.12.1965, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24.10.1970, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16.12.1970, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14.12.1974, що містить Визначення агресії – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підтримкою діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), серед іншого, визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;
- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994 РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 (ратифікований РФ 22.04.2004), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, та, зокрема Житомирської,

Київської, Миколаївської, Чернігівської, Сумської, Харківської, Херсонської, Запорізької, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є сувереною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Представниками влади і Збройних сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), всупереч міжнародному правопорядку, нехтуючи державним суверенітетом України, з 20.02.2014 розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

В результаті указаних противправних дій РФ було тимчасово окуповано АР Крим, м. Севастополь, частини Донецької і Луганської областей України, де створені окупаційні адміністрації.

З огляду на викладене, з 20.02.2014 між державами РФ та Україна триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

Окупація указаних територій не принесла бажаних результатів, а тому представниками влади і Збройних сил РФ вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із застосуванням як збройних сил, так і інших військових формувань РФ.

24.02.2022 о 5.00 годині президент РФ оголосив своє рішення про початок «спеціальної військової операції» в Україні та Збройними силами РФ здійснено пуски крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам Збройних Сил України (далі – ЗС України) та цивільним об'єктам, а також підрозділами Збройних сил та інших військових формувань РФ здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період з 24.02.2022 та до цього часу підрозділи збройних сил та інших військових формувань РФ разом з приданими їм силами здійснюють спроби окупації українських міст, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння.

До широкомасштабного вторгнення на територію України з метою її окупації заличені військовослужбовці військ Національної гвардії РФ, збройних сил РФ, інших військових формувань РФ та, зокрема, учасники незаконних збройних формувань створеної на території Луганської області терористичної організації «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»), контроль та координація діяльності якої, як і її фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі збросю, боєприпасами, військовою технікою, здійснюються представниками влади та ЗС РФ.

Одразу після оголошення 24.02.2022 президентом РФ про початок «спеціальної військової операції», російські війська, у тому числі придані їм сили – т. зв. «народна міліція ЛНР», пішли у наступ на території Луганської області,

які, починаючи з 07.04.2014, не були окупованими РФ (у тому числі її окупаційною адміністрацією).

Зважаючи на чисельну перевагу ворога у живій силі і озброєнні, військовослужбовці ЗС України були вимушенні відступити, в результаті чого Старобільський район Луганської області, до складу якого входять Старобільська міська, Біловодська, Білолуцька, Марківська, Міловська, Новопсковська селищні та Чмирівська і Шульгинська сільські територіальні громади у період з 24.02.2022 по 03.03.2022 поступово опинились під контролем РФ (у тому числі її окупаційної адміністрації).

Таким чином з указаного вище періоду часу і до тепер Старобільська міська, Біловодська, Білолуцька, Марківська, Міловська, Новопсковська селищні та Чмирівська і Шульгинська сільські територіальні громади Старобільського району Луганської області перебувають під контролем військовослужбовців ЗС РФ, в тому числі учасників зазначеного вище незаконного збройного формування «ЛНР».

Разом з цим, у вказаний вище період часу зазначені особи захопили будівлі органів державної влади та місцевого самоврядування Старобільського району Луганської області, зокрема будівлю Другого відділу Старобільського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки, розташовану в смт Біловодськ по вул. Виноградна, 10.

З метою реалізації політики окупації та остаточної «інтеграції» нещодавно окупованої території Луганської області до складу т. зв. «ЛНР» та придушення спротиву проукраїнського населення, керівництвом окупаційної адміністрації зазначеного самопроголошеного суб'єкту на території України, прийнято низку юридично нікчемних документів, законність яких не визнається державою Україна – т. зв. «законів та підзаконних нормативних актів ЛНР», якими незаконно створено, зокрема, орган місцевого військового управління – т. зв. «відділ військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», який розташувався у будівлі захопленого Другого відділу Старобільського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки за вказаною вище адресою.

Начальником т. зв. «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР» з початку березня 2022 року, більш точну дату в ході досудового розслідування встановити не виявилось можливим, призначено учасника НЗФ т. зв. «народної міліції ЛНР» Медведєва Олександра Васильовича, 13.03.1984 року народження.

Сфера діяльності т. зв. «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», визначена т. зв. «законами» та іншими «нормативними актами ЛНР», зокрема (мовою оригіналу): «Законом ЛНР № 241-II от 14.06.2018 «О военной обязанности и военной службе»; «Законом ЛНР о военном положении» от 24.04.2015, «Постановлением совета министров ЛНР об утверждении Временного положения о воинском учете» от 22.06.2017; «Постановлением совета министров ЛНР от 02.03.2021 № 164/21 «Об утверждении положения о проведении военных сборов», «Указом главы ЛНР Пасечника Л.И. «Об объявлении мобилизации и применении некоторых мер, направленных на

обеспечение режима военного положения, введенного на территории луганской народной республики» от 19.02.2022»; «Приказом военного комиссара ЛНР Губанова А.О. № 22 від 19.02.2022 «Об объявлении мобилизации» тощо, яка полягає в наступному.

Відповідно до ч. 3 ст. 9 т. зв. «Закону ЛНР № 241-II від 14.06.2018 «Про військовий обов'язок та військову службу», зокрема, передбачено, що (мовою оригіналу) «Военный комиссариат осуществляет воинский учет граждан через свои отделы, организованные в городах, районах, районах города Луганской народной республики, а также объединенные отделы, организованные для обслуживания нескольких городов, районов, районов и городов, районов в городе (далее – отделы военного комиссариата); «решением главы Луганской народной республики создается призывающая комиссия Луганской Народной Республики, в состав которой включаются: 2) военный комиссар, который является заместителем председателя комиссии (п. 2 ч. 1 ст. 31 зазначеного «закону»).

Так званим «Законом ЛНР № 17-II від 24.04.2015 «Про військовий стан» передбачено, що (мовою оригіналу) «Общая или частичная мобилизация, если она не была объявлена ранее, при введении военного положения на территории Луганской Народной Республики или в отдельных ее местностях объявляется в соответствии с законами и иными нормативными правовыми актами Луганской Народной Республики» (ч. 6 ст. 1 глави I).

Також, п. 7 розділу І т. зв. «Постанови ради міністрів ЛНР» від 22.06.2017 № 349/17 «Про затвердження тимчасового положення про військовий облік», зокрема, передбачено, що (мовою оригіналу) «за состояние воинского учета отвечает военный комиссар, по административно-территориальным единицам – начальники отделов военного комиссариата. Порядок организации воинского учета граждан, имеющих воинские звания офицеров и пребывающих в запасе Министерства государственной безопасности Луганской Народной Республики, определяется руководителем этого исполнительного органа государственной власти».

Пунктом 26 розділу II вказаного «нормативного акту» передбачено, що (мовою оригіналу) «контроль над осуществлением органами местного самоуправления первичного воинского учета проводится органом военного управления Народной милиции и военным комиссариатом в порядке, определяемом Народной милицией».

Крім того, пунктом 1.7 розділу І т. зв. «Постанови ради міністрів ЛНР від 02.03.2021 № 164/21 «Про затвердження положення про проведення військових зборів», зокрема, зазначається, що (мовою оригіналу) «На военный комиссариат возлагаются следующие функции: а) отбор граждан для призыва на учебные сборы во взаимодействии с комплектуемыми воинскими частями; б) организация медицинского освидетельствования граждан, призываемых на учебные сборы; в) оповещение и призыв граждан на военные сборы; г) организация перевозки граждан, призванных на военные сборы, от военного комиссариата (пункта сбора) до места проведения военных сборов и обратно; д) компенсация расходов организаций и граждан, связанных с проведением военных сборов». «В случае

неявки гражданина на место и вовремя, указанные в повестке военного комиссариата о призывае на военные сборы, без уважительных причин военный комиссар принимает все необходимые меры по его призыву и доставке к месту проведения военных сборов. При необходимости для этих целей в соответствии с Законом ЛНР от 14.06.2018 № 241-II «О воинской обязанности и военной службе» привлекаются органы внутренних дел» (п. 2.5 разделу II указанного «положення»).

Так званим «Указом голови ЛНР про оголошення мобілізації та вжиття окремих заходів, спрямованих на забезпечення режиму військового стану, введеного на території луганської народної республіки» № УГ-98/22 від 19.02.2022 оголошено загальну мобілізацію на території «ЛНР» та передбачено, зокрема, обов'язок призвати на військову службу чоловіків, які перебувають або повинні перебувати на військовому обліку, а також у запасі віком від 18 до 55 років, а також заборону останнім виїзд за межі «ЛНР».

В свою чергу, «Наказом військового комісара ЛНР Губанова А.М. № 22 від 19.02.2022 «Об объявлении мобилизации» конкретизовано обов'язок призову осіб чоловічої статі на військову службу, а саме (мовою оригіналу) «Всем офицерам, прапорщикам, мичманам, сержантам, старшинам, солдатам и матросам запаса, проживающим постоянно на территории Луганской Народной Республики, имеющим мобилизационные предписания или получившим персональные повестки отделов военного комиссариата Луганской Народной Республики по административно - территориальным единицам, явиться в сроки и пункты, указанные в персональных повестках, а в случае неполучения персональных повесток прибыть в сроки и пункты, указанные в мобилизационных предписаниях».

Таким чином, у Медведєва О.В., який з початку березня 2022 року, більш точну дату в ході досудового розслідування встановити не виявилось можливим, був призначений на посаду «начальника відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», достовірно знов про тимчасову окупацію РФ (у тому числі її окупацийною адміністрацією) території Луганської області і діяв на виконання зазначених вище «законів» та «нормативних актів ЛНР», хоча і усвідомлював при цьому їх юридичну нікчемність, з метою сприяння її збройної агресії проти України, виник умисел на примушення осіб чоловічої статі у віці від 18 до 55 років, які проживають на території «Біловодського району ЛНР» (Біловодська селищна територіальна громада Старобільського району Луганської області) та перебувають або повинні перебувати на військовому обліку, а також у запасі, служити в збройних силах окупацийної адміністрації РФ.

Приблизно в 20-х числах березня 2022 року в першій половині дня, більш точно встановити дату та час в ході проведення досудового розслідування не виявилось можливим, Медведєв О.В. перебуваючи у Будинку культури с. Городище Старобільського району Луганської області (Біловодська селищна громада), яке з 24.02.2022 перебуває під контролем ЗС РФ та НЗФ її окупацийної адміністрації («ЛНР»), на виконання т. зв. «наказу військового комісара ЛНР Губанова А.О. № 22 від 19.02.2022 «Об объявлении мобилизации», відповідно до якого, крім іншого, передбачено обов'язкову явку осіб, які отримали

персональні повістки до т. зв. «відділів військового комісаріату ЛНР» та заборону виїзду за межі районів, міст т. зв. «ЛНР» особам, які не отримали повістки та не мають мобілізаційних приписів, провів агітаційну роботу з місцевими мешканцями, з метою приуття чоловіків до «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР» та необхідності подальшої їх постановки на військовий облік для формування відповідних мобілізаційних резервів т. зв. «народної міліції ЛНР».

Окрім того, під час вказаного заходу, Медведєв О.В. пропонував чоловікам добровільно вступити до лав т. зв. «народної міліції ЛНР» й проходити службу за контрактом.

Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, Медведєв О.В., діючи за попередньою змовою групою осіб, підтримуючи насильницьку політику окупаційної адміністрації РФ, з мотиву та мети сприяння здійсненню РФ збройної агресії проти України, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, а також обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, у порушення ст. 51 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12.08.1949 про захист жертв війни» від 03.07.1954 та в подальшому підтвердженої зобов'язаннями за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України, згідно зі ст. 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991, а також яка, відповідно до вимог ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 6 та ч. 1, ч. 2 ст. 2 зазначеній Конвенції, застосовується з самого початку будь-якого конфлікту або окупації та до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни та до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив, у якій, серед іншого, прямо зазначено, що окупаційна держава не має права примушувати осіб, які перебувають під захистом, служити в її збройних чи допоміжних силах, діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту, по завершенню вищевказаного заходу надав вказівку іншим невстановленим особам (стосовно яких здійснюється окреме кримінальне провадження), ймовірно, з числа представників т. зв. «народної міліції ЛНР», які прибули з ним, скласти списки присутніх чоловіків для подальшої їх постановки на військовий облік для формування відповідних мобілізаційних резервів. Після чого, цими невстановленими особами, на виконання вказівки Медведєва О.В., вибірково вручені «повістки» за його підписом, в тому числі і потерпілому Бурді Олегу Володимировичу із зобов'язанням з'явитися до т. зв. «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР» для «постановки на військовий облік».

На виконання вказаного документу, потерпілий Бурда О.В., 29.03.2022 близько 10 годині, побоюючись за своє життя та здоров'я був вимушений з'явитись до «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР»,

де отримав від невстановленої особи (стосовно якої здійснюється окреме кримінальне провадження), одягненої у камуфльований одяг, на виконання вказівки Медведєва О.В. засвідчену підписом останнього та печаткою «повістку про проходження навчальних зборів». При цьому вищевказана особа погрожувала потерпілому фізичною розправою у разі, якщо останній залишить смт Біловодськ та не з'явиться в зазначену дату, після чого потерпілій був відпущені додому.

Внаслідок зазначених подій, потерпілій Бурда О.В. не маючи бажання служити в збройних силах держави окупанта – Російської Федерації, на початку квітня 2022 року був вимушений покинути тимчасово окуповану територію Луганської області та виїхав з смт Біловодськ Луганської області до підконтрольної території України.

Також, наприкінці березня 2022 року, більш точний час в ході досудового розслідування встановити не виявилось можливим, Медведєв О.В. перебуваючи на території с. Плугатар Старобільського району Луганської області (Біловодська селищна громада), яке з 24.02.2022 перебуває під контролем ЗС РФ та НЗФ її окупаційної адміністрації («ЛНР»), на виконання зазначеного вище, т. зв. «наказу військового комісара ЛНР № 22 від 19.02.2022 «Об объявлении мобилизации» Губанова А.О., також провів агітаційну роботу з місцевими мешканцями, з метою прибуття чоловіків до «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР» та подальшої їх постановки на військовий облік для формування відповідних мобілізаційних резервів т. зв. «народної міліції ЛНР».

Окрім того, під час вказаного заходу, Медведєв О.В. зазначав, що наразі триває набір в ряди т. зв. «народної міліції ЛНР» та що перевагою такої служби є виплата заробітної плати.

По завершенню цього заходу, Медведєв О.В., діючи за попередньою змовою з невстановленими особами (стосовно яких здійснюється окреме кримінальне провадження), ймовірно, з числа представників т. зв. «народної міліції ЛНР», всупереч волі потерпілого Ніпруна Юрія Вікторовича, доставили останнього до «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», розташованому за вказаною вище адресою, де Медведєв О.В. вручив йому «повістку» про прибуття 29.03.2022 до вказаного відділу для постановки на військовий облік.

В подальшому, приблизно 20.05.2022, більш точний час в ході досудового розслідування не встановлено, Медведєв О.В., перебуваючи біля будинку потерпілого Ніпруна Ю.В. за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Плугатар, вул. Комарова 5, надав вказівку іншим невстановленим особам (стосовно яких здійснюється окреме кримінальне провадження), ймовірно, з числа представників т. зв. «народної міліції ЛНР», доставити останнього до «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР», розташованому за вказаною вище адресою, що і було виконано.

Перебуваючи в приміщенні вказаного відділу, Медведєв О.В., засвідчивши особистим підписом і печаткою «повістку про проходження навчальних зборів», вручив її потерпілому Ніпруну Ю.В. із зобов'язанням з'явитись 03.06.2022 до т. зв. «відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР»,

погрожуючи при цьому останньому фізичною розправою у разі, якщо він покине територію Старобільського району та не з'явиться в зазначену дату, після чого Ніпрун Ю.В. був відпущенний додому.

Внаслідок зазначених подій, потерпілий Ніпрун Ю.В. не маючи бажання служити в збройних силах держави окупанта – Російської Федерації, 03.06.2022 був вимушений покинути тимчасово окуповану територію Луганської області та виїхав з Старобільського району Луганської області до Латвійської Республіки, а в подальшому повернувся до підконтрольної території України.

Таким чином, у вказані дати та час з боку Медведєва О.В., який з початку березня 2022 року займає посаду «начальника відділу військового комісаріату по Біловодському району ЛНР» та інших невстановлених осіб (стосовно яких здійснюється окреме кримінальне провадження), ймовірно, з числа представників т. зв. «народної міліції ЛНР», мало місце примушення цивільних осіб – громадян України Бурди О.В. та Ніпруна Ю.В., які, відповідно до ч. 1 ст. 4 зазлененої Конвенції, є особами, що перебувають під її захистом, як такі, що в будь-який момент та за будь-яких обставин опинилися, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами якої вони не є, служити в збройних силах держави окупанта.

Статтею 147 зазлененої Конвенції передбачено, що серйозні порушення, про які йдеться у ст. 146, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема примушення особи, що перебуває під захистом, служити в збройних силах ворожої держави.

Таким чином, Медведєв Олександр Васильович, 13.03.1984 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, тобто в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, за попередньою змовою групою осіб.

За сукупністю злочинів Медведєв О.В. підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 110, ч. 2 ст. 260, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

**Старший слідчий 1 відділення слідчого відділу З управління
(з дислокацією у м. Сєвєродонецьк Луганської області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
капітан юстиції**

Максим Володимирович КАРПОВ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор у кримінальному провадженні -
прокурор відділу
Луганської обласної прокуратури

Юрій Віталійович ЛЕЦЬ

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки підозрюваного
Медведєва О.В.

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і противправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звергатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попередине ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відновідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (зняття під варту)
 - особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибууття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;
 - на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;
 - одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;
 - купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти

харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;

- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їх віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому ст. 13 Закону України «Про попереднє ув'язнення».

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Особі, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівлі ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятым під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайній зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;

- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповісти на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Закон України «Про безоплатну правову допомогу»

Стаття 13 «Поняття безоплатної вторинної правової допомоги»

1. Безоплатна вторинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя.

2. Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг: 1) захист; 2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; 3) складення документів процесуального характеру.

Стаття 14 «Суб'єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу»

Право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно з цим Законом та іншими законами України мають такі категорії осіб:

5) особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

6) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

7) особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, а також особи, засудженні до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі, - на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний

«____» год. «____» хвилин «____» 2023 року.

Повідомлення про підозру вручив:

**Старший слідчий 1 відділення слідчого відділу З управління
(з дислокацією у м. Сєвєродонецьк Луганської області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
капітан юстиції**

Максим Володимирович КАРПОВ